

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 6CoP/15/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3613207294
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 03. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Stanislava Marková
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2014:3613207294.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Stanislavy Markovej a členiek JUDr. Ľubice Bajzovej a Mgr. Martiny Trnavskej vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: V. C., narodená XX.XX.XXXX, bytom ako matka, dieťa rodičov C. C., narodenej XX.XX.XXXX, bytom G. A. XXX/X, O. a V. C., narodeného XX.XX.XXXX, bytom M. U. XXX/XX, O., o zvýšenie výživného, na odvolanie otca dieťaťa proti rozsudku Okresného súdu Partizánske zo dňa 6. decembra 2013, č. k. 1P/72/2013-59, jednohlasne, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu potvrdzuje .

odôvodnenie:

Okresný súd v záhlaví uvedeným rozsudkom čiastočne vyhovel návrhu matky dieťaťa a zvýšil rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej z doterajších 35 eur mesačne na 63 eur mesačne, s účinnosťou od 01.09.2013, ktoré mu uložil platiť vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, do rúk matky dieťaťa. Nedoplatok na zameškanom výživnom za obdobie od 01.09.2013 do 06.12.2013 vo výške 84 eur, uložil otcovi dieťaťa zaplatiť do 60 dní od právoplatnosti rozsudku. Uvedenou úpravou zmenil doterajší rozsah vyživovacej povinnosti otca k maloletej podľa rozsudku tamojšieho súdu zo dňa 20.04.2010, č. k. 6P/47/2010-28. Vo zvyšnej časti zamietol návrh matky dieťaťa, ktorá žiadala zvýšiť výživné na maloletú na 100 eur mesačne. Náhradu trov konania nepriznal žiadnemu z účastníkov. Svoje rozhodnutie odôvodnil skutkovými závermi, ktoré zistil z vykonaného dokazovania, podľa ktorých manželstvo rodičov maloletého dieťaťa bolo rozvedené rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 08.10.2001, č. k. 3C/152/01-26. Týmto rozsudkom bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky a otcovi bol určený rozsah vyživovacej povinnosti vo výške 1.500 Sk (49,79 eur). Rozsudkom Okresného súdu Topoľčany zo dňa 19.05.2006, č. k. 10P/20/2006-42 bola vyživovacia povinnosť otca dieťaťa zvýšená na 1.900 Sk (63,07 eur), s účinnosťou od 01.02.2006. Rozsudkom tamojšieho súdu zo dňa 20.04.2010 č. k. 6P/47/2010-28 bola vyživovacia povinnosť otca znížená na 35 eur mesačne, s účinnosťou od 01.05.2010. Aktuálne je maloletá žiačkou 8. ročníka Základnej školy P. B. v O.. Chodí do výberovej triedy, učí sa dobre. Maloletá má rôzne onemocnenia v dôsledku oslabeného imunitného systému, navštevuje preto rôzne odborné ambulancie. Matka dieťaťa je na invalidnom dôchodku od 27.02.2013, je nezamestnaná, vedená v evidencii nezamestnaných od 27.02.2013. Poberá invalidný dôchodok vo výške 146,80 eur, prídavky na dve maloleté deti vo výške 46,20 eur a peňažný príspevok na prepravu, ktorý v septembri 2013 predstavoval 10,89 eur. Matka maloletej má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k synovi B. C., narodenému XX.XX.XXXX, ktorý pochádza z jej vzťahu s M. A.. Na toto dieťa platí otec výživné 90 eur mesačne. Spolu s deťmi žijú v 1-izbovom byte, za ktorý predstavujú mesačné náklady - 150 eur nájomné, 30 eur za elektrickú energiu. Platí ďalej za internet 10 eur mesačne, splátky na počítač 10 eur mesačne. Strava v školskej jedálni je 7 eur mesačne, za lieky 15 eur mesačne, cestovné k lekárom - 10 eur štvrťročne a 14,31 mesačne poistné. Otec dieťaťa maloletú nenavštevuje, nad rámec určeného výživného ničím neprispieva. Otec dieťaťa bol v období od 18.05.2012 do 06.08.2013 v

evidencii uchádzačov o zamestnanie. Aj aktuálne je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur mesačne. Od 27.08.2013 do 17.10.2013 pracoval v spoločnosti A. s.r.o., K., kde mal príjem 350 eur netto mesačne. Spoločne so sestrou a bratom bývajú v 3-izbovom byte svojich rodičov. Spláca úver 108 eur mesačne, ktorý si vzal v roku 2008 vo výške 16.579 eur na rekonštrukciu bytu, kde býva s rodičmi.

V čase skoršej úpravy vyživovacej povinnosti otca tento tiež poberal dávku v hmotnej núdzi vo výške 62,50 eur, matka dieťaťa mala mzdu vo výške 193,08 eur. Podľa zistení kolízneho opatrovníka, otec dieťaťa od roku 2003 do roku 2013 pracoval, a to v roku 2003 až 2004 v spoločnosti G., a.s., v roku 2006 až 2009 v spoločnosti P., s.r.o., v roku 2010 až 2011 v spoločnosti A. T. Services, s.r.o., od decembra 2011 do februára 2012 v spoločnosti E., s.r.o., od 27.08.2013 v spoločnosti A., s.r.o.

Okresný súd na základe uvedených zistení o pomeroch všetkých účastníkov dospel k záveru, že v zmysle ustanovenia § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine došlo k zmene pomerov na strane maloletej, ako aj na strane matky maloletej. Predovšetkým prihliadol na odôvodnené potreby maloletej a na schopnosti a možnosti otca dieťaťa v zmysle § 62, § 75 ods. 1 Zákona o rodine. Otec dieťaťa pracoval na „dohodu“, jeho príjem predstavoval 350 eur netto mesačne. Otec dieťaťa nemá zmenenú pracovnú schopnosť, nie je invalidný, čiže nie je nijako obmedzovaný vo vzťahu k akejkoľvek práci, ktorú si môže nájsť. V zmysle ustanovenia § 75 ods. 1 Zákona o rodine okresný súd považoval za neprimerané majetkové riziko to, že otec dieťaťa si zobral hypotekárny úver vo výške 16.597 eur na rekonštrukciu bytu svojich rodičov. Výživné však má prednosť pred akýmikoľvek výdavkami rodičov. Na strane maloletej od predchádzajúcej úpravy výživného došlo k zvýšeniu nákladov na jej výživu, keďže je o tri a trištvrte roka staršia, v čase predošlej úpravy bola žiačkou 4. ročníka na prvom stupni základnej školy. Aktuálne má 15 rokov, chodí do 8. ročníka, je v adolescentnom veku, s čím sú spojené zvýšené výdavky na jej komplexné potreby. Vzhľadom na zvýšené náklady na potreby maloletej, ako aj náklady v súvislosti s jej zdravotným stavom, považoval okresný súd zvýšené výživné 63 eur mesačne za primerané aj s ohľadom na finančnú situáciu otca dieťaťa. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p.

Proti tomuto rozsudku otec dieťaťa podal včas odvolanie. Z obsahu jeho odvolania je zrejmé, že s určeným rozsahom jeho vyživovacej povinnosti k maloletej nesúhlasí. Uviedol, že je nezamestnaný, poberá dávku v hmotnej núdzi vo výške 61,50 eur, býva u rodičov. Má pôžičku - úver na byt, ktorý si zobral s rodičmi v období, keď bol zamestnaný v spoločnosti P.. Rodičia sú na starobnom dôchodku a úver nestíhajú včas a pravidelne platiť, ručia zaň bytom, kde bývajú. Sú v omeškaní a práve rokujú s bankou o ďalšom postupe. V dôsledku toho je v nepretržitom strese a nemôže prispievať na maloletú dcéru určené výživné.

Kolízny opatrovník v písomnom stanovisku k odvolaniu otca dieťaťa navrhol rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdiť.

Matka dieťaťa nevyužila zákonnú možnosť písomne sa vyjadriť k odvolaniu.

Krajský súd preskúmal vec v intenciách ustanovenia § 212 ods. 2 písm. a) O.s.p. a zistil, že rozsudok okresného súdu je vecne správny, a preto je potrebné tento potvrdiť. O odvolaní otca dieťaťa rozhodol bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p.

Ustanovenie § 163 O.s.p. výslovne umožňuje zmenu rozsudku o výživnom, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie nároku na výživné.

Hmotnoprávnou podmienkou toho, aby súd mohol opakovane rozhodnúť o výživnom, je zmena pomerov (§ 78 Zákona o rodine).

Zmenou pomerov rozumieme výraznú zmenu tých právne významných skutočností, ktoré boli podkladom pri skoršej úprave rozsah vyživovacej povinnosti.

Súdna prax považuje za významnú zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa jeho vyšší vek a s tým súvisiace vyššie výdavky na základné potreby dieťaťa (bývanie, šatstvo, strava), ale aj s jeho vekom rastúce náklady na sociálne potreby dieťaťa (vzdelávanie, rôzne aktivity - športové, kultúrne a podobne), ako aj zvýšené náklady v súvislosti so zdravotným stavom dieťaťa. Komplexné potreby dieťaťa sú povinní zabezpečiť jeho rodičia, a to aj výkonom osobnej starostlivosti o dieťa, ale predovšetkým poskytovaním výživného.

Rozsah vyživovacej povinnosti rodičov k deťom má zodpovedať odôvodneným potrebám detí a schopnostiam, možnostiam a majetkovým pomerom rodičov (§ 62 ods. 1, § 75 ods. 1 prvá veta Zákona o rodine).

Dieťa, ktoré nie je schopné samé sa živiť, je najslabším a najzraniteľnejším subjektom, preto zákonná úprava zabráňuje takému správaniu rodičov z hľadiska ich zákonnej povinnosti prispievať na výživu svojich detí, ktorým by svoje deti vystavili ekonomickej biede a strádaniu. Platí totiž, že každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima pre nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (§ 62 ods. 3 Zákona o rodine).

Platí ďalej, že výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov a na výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť, súd pri skúmaní pomerov rodiča neprihliadne (§ 62 ods. 5 Zákona o rodine).

Zákonná úprava pamätá aj na prípady, ak sa povinný rodič bez dôležitého dôvodu vzdá výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, prípadne, ak na seba berie neprimerané majetkové riziká (§ 75 ods. 1 Zákona o rodine). V takomto prípade súd vychádza zo zásady potenciality príjmov povinného rodiča, resp. na neprimerané majetkové riziká neprihliada pri skúmaní komplexných pomerov povinného rodiča.

V posudzovanej veci je nepochybné, že od skoršej úpravy rozsahu vyživovacej povinnosti otca k maloletej - v roku 2010, došlo u dieťaťa ku kvalifikovanej zmene pomerov, a to najmä vzhľadom na jej dynamický vývoj (vtedy žiačka 4. ročníka, aktuálne 8. ročníka ZŠ) a s tým súvisiacimi zvýšenými nákladmi na jej základné potreby, kultúrne potreby a nákladmi v súvislosti s jej zdravotným stavom. Doterajšia výška výživného bola takmer na hranici minimálneho výživného, pritom otec dieťaťa je mladý človek, ako vyplýva zo správy kolízneho opatrovníka, poberal dávky v hmotnej núdzi, ale aj pracoval. Ako sám uviedol, v roku 2008 si zobral úver na rekonštrukciu bytu, kde býva s rodičmi vo výške 16.597 eur, ktorý spláca po 108 eur mesačne. Otec dieťaťa síce deklaroval, že poberá iba dávku v hmotnej núdzi, avšak na druhej strane vypovedal, že pracoval a súčasne poberal aj dávky.

Za tejto situácie, okresný súd správne, keď zistil, že došlo ku kvalifikovanej zmene pomerov na strane maloletého dieťaťa, ktorá spočíva v náraste nákladov na jej potreby od skoršej úpravy výživného v roku 2010, zvýšil otcovi dieťaťa rozsah jeho vyživovacej povinnosti a vychádzal z toho, že je schopný zarobiť aspoň 350 eur mesačne, ako mal zárobok u posledného zamestnávateľa, z čoho môže platiť na dieťa výživné 63 eur, čo aj tak vzhľadom na vek dieťaťa, je suma, ktorá len v minimálnom rozsahu pokryje komplexné náklady na výživu dieťaťa.

S poukazom na uvedené, odvolanie otca dieťaťa nie je opodstatnené. Otec dieťaťa uplatnil odvolací dôvod podľa § 205 ods. 2 písm. f) O.s.p. - nesprávne právne posúdenie veci (nesprávna aplikácia a interpretácia právnych predpisov na zistený skutkový stav), čo však nie je v posudzovanej veci spôsobilým odvolacím dôvodom, preto bolo potrebné rozsudok okresného súdu potvrdiť.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné .